



Številka: 3563-0083/2025-7
Datum: 26. 3. 2025

**MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DUNAJSKA CESTA 48**

1000 Ljubljana

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen apnenec v pridobivalnem prostoru Laže III

Na osnovi vaše vloge št. 041-9/2022-2560-18, z dne 24. 2. 2025, prejete dne 26. 2. 2025 izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju ZON), naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev koncesije na pridobivalnem prostoru Laže III., ki obsega pridobivalni prostor na zemljišču s parc. št.1316/34, 1316/35, 1316/36, 1316/37, 1316/38, 1316/59, 1316/60, 1316/62, 1316/64, 1316/65, 1316/66, 1316/72, 1316/74, 1316/75, 1316/84, 1316/98, 1316/99, 1317/2, 1320/12, 1320/13, 1320/14, 1320/15, 1320/16, 1320/28, 1320/29, 1322/1, 1322/3 in 1322/3 ter dele parcel 1316/57, 1316/63, 1322/4, 1316/73, 1316/81, 1316/83, 1320/20, 1320/65, 1320/66 in 1316/101, vse v k. o. 2446 Laže, občina Divača. Rudarski projekt za koncesijo je kot enotni projekt in zajema pridobivalni prostor Laže II in širitev na parcele 1316/39 cela, 1316/81 – del in 1316/101 del, vse v k.o. 2446 Laže. Predmet rudarske pravice je pridobivanje tehničnega kamna – apnenca v predvideni količini 4.709.781 m³ bilančnih zalog. Trajanje rudarske pravice je predvideno za dobo 19 let (vključno s sanacijo).

Vlogi ste priložili:

- Vloga stranke;
- Geodetski načrt št. 6-VL/002-2025, (Kolektor CPG d.o.o., Nova Gorica, januar 2025);
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine v kamnolomu Laže-1, pridobivalni prostor Laže III, št. projekta: ROG-2023/1 ((R.O.G. rudarstvo, okolje, geotehnologija Andrej Sladič s.p., Kamnica 79,1262 Dol pri Ljubljani, januar 2023, dopolnitev januar 2025)

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Vsebina splošnega dela naravovarstvenih smernic, določena v 98. členu ZON, je prikazana v splošnih naravovarstvenih smernicah, ki so dostopne na spletni strani Zavoda RS za varstvo narave na naslovu:

<https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2021/03/Splo%C5%A1ne-naravovarstvene-smernice-za-urejanje-prostora.pdf>

V nadaljevanju zato navajamo le vsebine, ki so v osnutku načrta upoštevane nepopolno, manjkajo, ali pa gre za dodatne vsebine, ki niso del prikaza prostora v prostorskem informacijskem sistemu in za njih v posebnem delu navajamo priporočila. Na območju obravnave kartiranje habitatnih tipov ni bilo izvedeno.

Pridobivalni prostor Laže III, ki ga obravnava vloga se v celoti nahaja v območju pričakovanih naravnih vrednot, **OPNV karbonati**.

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

3 POSEBNI DEL

Za območje Občine Divača je Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica izdelal naravovarstvene smernice za OPN občine Divača (nalog št. 5-III-984/5-O-11/ACG, Nova Gorica, februar 2012), ter naravovarstvene smernice za OPPN za kamnolom Laže -1 (nalog št. 5-III-835/2-O-14/BFMSACG, Nova Gorica, december 2014) v katerih je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave. Vsebina naravovarstvenih smernic naj se upošteva pri umeščanju dejavnosti v prostor in urejanju prostora.

Splošne in posebne naravovarstvene usmeritve so bile podane v splošnih naravovarstvenih smernicah, zato v nadaljevanju podajamo le konkretne usmeritve in priporočila.

3.1 Konkrétne usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območja Natura 2000)

Pridobivanje se nahaja v območju daljinskega vpliva na Natura 2000 območji:

- POO Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)

Območje je pomembno kot habitat ogroženih in zavarovanih vrst ter vrst zaradi katerih je bilo opredeljeno Natura 2000 območje npr. velikih zveri volka (*Canis lupus*), medveda (*Ursus arctos*) in risa (*Lynx lynx*).

- POO Javorniki Snežnik (SI3000231)

Območje je pomembno kot habitat ogroženih in zavarovanih vrst ter vrst zaradi katerih je bilo opredeljeno Natura 2000 območje npr. velikih zveri volka (*Canis lupus*), medveda (*Ursus arctos*) in risa (*Lynx lynx*).

Del obravnavanega območja je še neizrabljenega v smislu pridobivanja mineralnih surovin in sega proti območju Slavenskega ravnika ter v območje sklenjenega gozdnega prostora, ki je osrednji del

teritorija tropa volkov (*Canis lupus*), ki se redno zadržujejo v tem gozdnem prostoru. Širši gozdni prostor predstavlja tudi enega izmed pomembnih reproduktivnih jeder volkov v Sloveniji. Širše območje je pomembno tudi kot povezovalni koridor južnega dela Dinarskega prostora z zahodnim Dinarskim (Nanos, Trnovski gozd) in naprej v Alpski prostor, ne samo za volka, ampak tudi za rjavega medveda (*Ursus arctos*) in navadnega risa (*Lynx lynx*). Vse tri vrste velikih zveri so ogrožene in evropsko pomembne vrste (vrste, zaradi katerih so bila opredeljena območja Nature 2000).

Posegi in daljinski vpliv zaradi hrupa in osvetljevanja v gozdni prostor, bi lahko pomenili poslabšanje stanja na selitveni poti velikih zveri (npr. volka, risa in medveda). Pričakovati pa je tudi povečan vpliv konflikta s človekom kar posledično vpliva na manjšo toleranco prisotnosti npr. volka in posledično večji odstrel.

V zvezi z navedenim naj se upošteva sledeče usmeritve:

- Širitev kamnoloma (posek in spravilo drevja, odstranitev zemeljskega pasu ruše) se izvaja od 15. 9. do 15. 11. vsako leto. Za to obdobje se skuša načrtovati tudi vsa obsežnejša (nova) odpiranja in zmanjševanja višine »slemen« na robu kamnoloma, ki omejuje širjenje hrupa proti severovzhodu.. V kolikor so širitvena dela kamnoloma že v teku, se njihovo izvedbo lahko (vendar brez vmesnih prekinitev del), podaljša tudi do 31. 3. Pri tem pa se delovišča (območje širitve kamnoloma) v obdobju od 16. 11 naprej ne sme širiti na nova področja, temveč se lahko le nadaljuje s prej začeti deli na istem tlorisu.
- Za zmanjšanje verjetnosti padcev zveri čez brežino kamnoloma naj se po vsem aktivnem robu vnaprej (preden se začno izkopi) odstrani gozd in grmovna vegetacija v širini vsaj 4 m, da bodo živali lažje zaznale nevarnost. V robnem pasu enake širine naj se vnaprej odstrani tudi pas zemeljske ruše do kamninske podlage. Širitev kamnoloma naj se izvaja postopno, vselej ravno za eno do dveletno pokrivanje potreb po kamnini.
- Miniranje naj poteka tako, da ga bodo živali čim lažje predvidele in zunaj časa njihove aktivnosti, da se lažje habituirajo: med 10 in 15. uro, idealno vsakokrat ob istih urah v dnevu /istih dnevih v tednu. Začetek miniranja se napove z zvočnim opozorilom.
- Izvaja naj se monitoring za velike zveri, zlasti volka kot je določeno v ekspertizi: Načrt monitoringa vplivov širitve kamnoloma Laže na volka in medveda, ki je del mnenja prof. dr. Klemena Jerina, Rakitna 2. 8. 2024.
- Zaradi ohranjanja ugodnega stanja populacij medveda, risa in volka naj se smiselno upošteva varstvene cilje določene s Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (sklep Vlade Republike Slovenije št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023; v nadaljevanju: PUN):
 - o obnovi se povezanost habitata tudi na vplivnem območju populacije,
 - o ohrani se/obnovi se velikosti populacije, obnovitev prehodnosti koridorjev za medveda.
- Posegi naj se načrtujejo na način, da se na območju ohranja ugodno stanje: habitate velikih zveri naj se ohranja v takem stanju, ki bo zagotavljal dolgoročno ohranitev vrst.

3.2 Varstvena priporočila za varstvo habitatnih tipov in habitatov zavarovanih vrst izven območij z naravovarstvenim statusom

Na obravnavanem območju se nahajajo tudi zavarovane prostoživeče vrste, zavarovane z Uredbo o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (UL RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19) npr. velika uharica (*Bubo bubo*), dolgokrili netopir (*Miniopterus schreibersii*), vejicati netopir (*Myotis emarginatus*) in mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) in habitatni tipi, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju Republike Slovenije, ohranjajo v ugodnem stanju kot so npr. ilirski bukovi gozdovi (Uredba o habitatnih tipih (UL RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13).

Za varstvo zavarovanih vrst in prednostnih habitatnih tipov naj se pri pripravi koncesijskega akta za podelitev koncesije upoštevajo naslednja priporočila:

- Zaradi varstva habitatnih tipov npr. ilirskih bukovih gozdov, naj se morebitne zasaditve (sanacija kamnoloma) izvajajo z lokalnimi travnimi mešanici, sadikami ali semeni.
- Zaradi varstva habitatnih tipov npr. ilirskih bukovih gozdov, naj sanacijski posegi predvidevajo tudi odstranjevanje morebitnih invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst.
- Zaradi ohranjanja prehranjevalnega habitata kvalifikacijskih vrst ptic, kot je velika uharica, in netopirjev, kot so dolgokrili netopir, vejicati netopir in mali podkovnjak, naj se v delu leta od 1. februarja do 15. oktobra pridobivalnega prostora v nočnem času (v času med sončnim zahodom in sončnim vzhodom) ne osvetljuje. Za morebitno nujno osvetlitev objektov kamnoloma in osnovne infrastrukture naj se izberejo svetilke, ki omogočajo razsvetljavo talne površine in ne osvetljujejo neba in širše okolice. Uporablja naj se svetila s čim manjšim deležem UV svetlobe. Če je osvetljevanje potrebno iz varnostnih razlogov, se priporoča uporaba senzorskih svetil. Svetila naj bodo neprodušno zaprta, da ne predstavljajo pasti za žuželke.

3.3 Varstvena priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna), minerala ali fosila. Za zagotavljanje ustreznega varstva naravnih vrednot, mineralov in fosilov ter podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo je ob odkritju potrebno upoštevati 74. člen ZON. Ta določa, da je ob odkritju potrebno začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica).

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica (tel. 05 33 05 310).

Lepo pozdravljeni!

Pripravili:

Martina Stupar, univ. dipl. inž. geol.
visoka naravovarstvena svetnica



Klavdij Bajc, univ. dipl. biol.
naravovarstveni svetnik
vodja OE Nova Gorica



ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Št. dok.: 3563-0083/2025 - 7
Podpisnik: KLAVDIJ BAJC
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA G2
Št. potrdila: 78302687371837969429799745141
Veljavnost: 11.02.2026 Datum in ura: 26.03.2025 13:44
Elektronsko podpisano v dok. sistemu.

Bojana Fajdiga, univ. dipl. biol.
Višja naravovarstvena svetovalka

